

12. kolovoza 2020.

Vlada Republike Hrvatske
Trg svetog Marka 2
10 000 Zagreb
Hrvatska
n/r g. Andreja Plenkovića, predsjednika
n/r gđe. Željke Josić, državne tajnice za demografiju i mlade

PREDMET: Zahtjevi Mreže mladih Hrvatske povodom Međunarodnog dana mladih

Poštovani,

Mreža mladih Hrvatske koristi priliku današnjeg Međunarodnog dana mladih te Vam ovim putem dostavljamo popis naših očekivanja u Vašem novom mandatu.

S obzirom na to da već godinama svjedočimo činjenici da se mladi u Hrvatskoj po radnim i drugim pravima nalaze na začelju EU država, a toj činjenici svjedoči i veliki broj mladih ljudi koji su iselili u države u tim godinama, smatramo da Vaš novi mandat morate posvetiti konkretnim mjerama za pomoć mladima u Hrvatskoj, kao što je to, između ostalog, najavljeno u Vašem predizbornom programu.

Sve probleme mladih danas (poteškoće u nalaženju i zadržavanju posla, male plaće, loši i nestabilni stambeni uvjeti, nepristupačnost obrazovnom sustavu te nedostatak socijalnih mjera koje mladima, pogotovo onima u najtežoj socio-ekonomskoj situaciji, nude stabilnost i podršku koja im treba dok traže posao i općenito izgrađuju svoj život) dodatno pogoršava utjecaj pandemije COVID-19, zbog čega su potrebne brze i jake intervencije, kako ne bismo svjedočili još gorim dugoročnim problemima u društvu, a koje ćemo nakon kraja pandemije mnogo teže rješavati.

Nadamo se da ćete prepoznati vrijednost ovog prijedloga intervencije te otvoriti aktivnu suradnju sa sektorom mladih iz civilnog društva u rješavanju problema mladih.

Mlade radnice i radnici zaslužuju ugovore na neodređeno i dostojanstvene uvjete rada

- Potrebno je poticati dugoročno i stabilno zapošljavanje kroz ugovore na neodređeno, a posebno pri prvom zapošljavanju, kroz razne stimulanse i kroz mjere Aktivne politike zapošljavanje te poštene početne plaće (više u skladu s procjenama troška življenja, nego minimalcem)
- Naknada za nezaposlenost treba vrijediti i za mlade bez prijašnjeg radnog iskustva, uključujući i druge oblike pomoći (naknada za stanarinu ili druge mjere, dok mlađa osoba traži posao)
- Potrebno je uvesti sustav priznavanja studentskog rada pri obračunu staža i radnog iskustva

Poticanje stanovanja kroz drugačije oblike osim isključivo kreditnog zaduživanja

- Potrebna je jača zakonodavna regulacija dugotrajnog najma nekretnina za stanovanje koja izlazi u susret mladima (naročito studentima, učenicima, nezaposlenima, osobama koje prvi put izlaze na tržište rada, posebno ugroženim skupinama, itd.)
- Potrebna je stroža kontrola poštivanja ugovora o najmu i bolja zaštita najmoprimaca te spriječavanje ilegalnog najma
- Potrebno je veće javno ulaganje u stanogradnju kako bi se povećao fond javnih stanova te time omogućilo jeftinije stanovanje
- Treba poticati dugoročni najam ili sufinanciranje najma (za nezaposlene i ugrožene skupine) kao alternative poticanju kreditnog zaduživanja
- Treba razviti model stambenog zbrinjavanja za mlađe iz ranjivih skupina poput mlađih iz alternativne skrbi, npr. kroz modele javnog stanovanja, itd.

Uvođenje Građanskog odgoja i obrazovanja kao nastavnog predmeta u osnovne i srednje škole te povećanje investicija u strukovno obrazovanje

- Treba nastaviti povećanja investicija u strukovno obrazovanje, kvalitetno uvođenje dualnog sustava obrazovanja
- Potrebna je beskompromisna politička podrška za sustavno i kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovni sustav
- Potreban je veći broj stipendija, pogotovo za one slabijeg socioekonomskog položaja

- Potrebno je aktivno raditi na podizanju studentskog standarda te ulaganje u smještajne kapacitete studentskih i učeničkih domova

Umjesto dugogodišnjeg čekanja novog Nacionalnog programa za mlade, napraviti operativni kratkoročni plan koji će odgovarati na potrebe mladih u doba pandemije

- Treba hitno pristupiti kreiranju operativnog dokumenta koji će adresirati probleme u kontekstu pandemije i izgledne gospodarske krize
- Kroz novi Središnji ured za demografiju mlade treba uspostaviti bolju međuresornu koordinaciju po pitanju politika i tema za mlade
- Potrebno je prioritizirati ispunjavanje EU Ciljeva za mlade

Uključivanje sektora, ali i općenito mladih u procese donošenja odluka i kreiranja politika za mlade

- Potrebno je uključiti sektor mladih od početka u kreiranje novog Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade
- Potrebno je inkluzivno i transparentno donošenje javnih politika od interesa za mlade
- Ured treba aktivno zagovarati uključivanja ishoda EU Dijaloga s mladima u politike RH na nacionalnoj i lokalnoj razini
- Ured treba osigurati dostatno i ciljano financiranje rada udruga mladih i za mlade iz državnog proračuna, ne samo EU fondova, koje posebno cilja na male i srednje udruge koje rade s mladima, uz povećanje izdvajanja za mlade iz lutrijskih sredstava
- Potrebno je poticati uključivanje mladih u tijela poput Savjeta mladih, učeničkih vijeća, studentskih zborova i slično

S poštovanjem,

Josip Miličević
predsjednik